

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ
НАРЫН ОБЛУСУ
КОЧКОР РАЙОНУ**

**КАРА-СУУ
АЙЫЛ АЙМАГЫНЫН
АЙЫЛДЫК КЕҢЕШИ**

**КЫРГЫЗСКАЯ РЕСПУБЛИКА
НАРЫНСКАЯ ОБЛАСТЬ
КОЧКОРСКИЙ РАЙОН**

**АЙЫЛНЫЙ КЕҢЕШ
КАРА-СУУЙСКОГО
АЙЫЛНОГО АЙМАКА**

**Кара-Суу айыл аймагынын айылдык Кеңешинин VII чакырылышынын кезексиз
31 -сессиясынын
ТОКТОМУ**

9-ноябрь. 2023-ж. №31/12

Мантыш айылы

**Кара-Суу айыл аймагында үй-бүлөлүк салтанаттарды жана маркумду эске алуу
ырым-жырымдарын өткөрүүнүн тартиби жөнүндө жобону бекитүү жөнүндө**

«Кыргыз Республикасында үй-бүлөлүк салтанаттарды жана маркумду эске алуу
ырым-жырымдарын иретке келтирүү чарагары жөнүндө» Кыргыз Республикасынын
Президентинин 2022-жылдын 24-февралындагы ПЖ № 54-Жарлыгына ылайык,
Кара-Суу айыл аймагынын жергиликтүү калкынын өзгөчөлүгүн жана салтын эске алыш
иштелип чыгылган, жергиликтүү жамааттын жыйынында кабыл алынган эрежелердин
негизинде атайын жумушчу топ иштеп чыккан жобо боюнча Кара-Суу айыл аймагынын
айыл өkmөтүнүн башчысы А.Карбозовдун билдириүүсүн угуп жана талкуулап Кара-Суу
айыл аймагынын айылдык кеңеши **ТОКТОМ КЫЛАТ:**

1. «Кыргыз Республикасында үй-бүлөлүк салтанаттарды жана маркумду эске алуу
ырым-жырымдарын иретке келтирүү чарагары жөнүндө» Кыргыз Республикасынын
Президентинин 2022-жылдын 24-февралындагы ПЖ № 54-Жарлыгына ылайык,
Кара-Суу айыл аймагынын жергиликтүү калкынын өзгөчөлүгүн жана салтын эске алыш
иштелип чыгылган, жергиликтүү жамааттын жыйынында кабыл алынган эрежелердин
негизинде атайын жумушчу топ иштеп чыккан жобо бекитилсін.

2.Аталган жобону тиешелүү жактарга жиберүү, коомчулукка тааныштыруу жана
жобонун негизинде иш алыш баруу жагы Кара-Суу айыл аймагынын айыл өkmөтүнүн
башчысы А.Карбозовго милдеттендирилсін.

Төрага

К. Сапарбек уулу

Кара-Суу айыл аймагынын айылдык
Кеңешинин 9-ноябрь 2023-жыл
№ 31/12-токтому менен бекитилген

**Кара-Суу айыл аймагында үй-бүлөлүк салтанаттарды жана маркумду эскерүү
үрп-адаттарын тартипке келтириүү жөнүндө.**

1. Жалпы жоболор
2. Жобону иштеп чыгуунун, кабыл алуунун (бекитүүнүн) жана күчүнө киргизүүнүн тартиби
3. Үй-бүлөлүк салтанаттарды өткөрүүнүн тартиби
4. Өлгөндү эске алуу ырым-жырымдарын өткөрүүнүн тартиби
5. Үй-бүлөлүк салтанаттарды жана маркумду эске алуу ырым-жырымдарын өткөрүүнү иретке келтириүүчү, көзөмөлдөөчү комиссиялар жана кызмат адамдары
6. Жобонун талаптарын бузгандык үчүн жоопкерчилик тартат

1. Жалпы жоболор

1.1. Бул Жобо «Кыргыз Республикасында үй-бүлөлүк салтанаттарды жана өлгөндү эске алуу ырым-жырымдарын иретке келтириүү чаралары жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 24-февралындагы ПЖ № 54-Жарлыгына ылайык, жергиликтүү калктын өзгөчөлүгүн жана салтын эске алыш иштелип чыгылган, жергиликтүү жамааттын жыйынында кабыл алынган эрежелерди камтыйт.

1.2. Жобонун максаты айылдарда жана башка калктуу конуштарда үй-бүлөлүк салтанаттарды жана өлгөндү эске алуу ырым-жырымдарын өткөрүүнү иретке келтириүү, аларды өткөрүүдө убаракерчиликке, өлүк ээсин мажбуурлоого, өзүн көрсөтүүгө умтулууга, башка адамдардын социалдык абалын тоготпоого, ашыкча ысырапкорчулукка, элдин салт-санаасын, үрп-адатын тоготпоого жол бербөө, ата салтына жат терс жөрөлгөлөрдүн күндөлүк турмушта жайылышина бөгөт коюу, элибиздин нукура салт-санаасын жана ырым-жырымдарынкенири пропагандалоо жана жайылтуу болуп эсептелет.

2. Жобону иштеп чыгуунун, кабыл алуунун (бекитүүнүн) жана күчүнө киргизүүнүн тартиби

2.1.Кара-Суу айыл аймагында үй-бүлөлүк салтанаттарды жана өлгөндү эске алуу ырым-жырымдарын өткөрүүнүн тартиби жөнүндө жобону (мындан ары – жобо) иштеп чыгуу үчүн айыл өкмөтүүнүн башчысынын буйругу менен курамы айыл өкмөтүүнүн кызматкерлеринен, жергиликтүү кеңештин депутаттарынан, ардагерлердин, аялдар жана жаштар уюмдарынын, аксакалдар сотунун, диний уюмдардын, өкмөттүк эмес уюмдардын, жергиликтүү коомдоштуктун өкүлдөрүнөн турган жумушчу тобу түзүлөт.

2.2.Ушул жобонун негизинде жумушчу тобу тарабынан иштелип чыккан жобонун долбоору айылдык жыйындарда талкууланат, жалпыга тааныштыруу үчүн такталарга илинет, айыл өкмөтүүнүн, жергиликтүү мамлекеттик администрациянын сайттарына жайгаштырылат. Келип түшкөн иштиктүү сунуштар эске алышын жобонун долбооруна киргизилет. Иштелип чыккан жобо жергиликтүү кеңештин сессиясында бекитилет.

2.3.Жобону бекитүү жөнүндө жергиликтүү кеңештин токтому белгиленген тартиппе жергиликтүү кеңештин, жергиликтүү мамлекеттик администрациянын сайттарына жарыяланат, юстиция органында мамлекеттик каттоодон өткөрүлөт.

2.4. Жобо ага кызыккан жарандарга айыл өкмөтү, жергиликтүү кеңеш тарабынан токтоосуз тааныштырылат.

3. Үй-бүлөлүк салтанаттарды өткөрүүнүн тартиби

3.1. Үй-бүлөлүк салтанаттарга бешик тою, тушоо кесүү тою, балдарды сүннөткө отургузуу, нике (үйлөнүү) тою, куда тосуу, маараке салтанаттары ж.б. кирет.

3.2. Үй-бүлөлүк салтанаттар айылдарда жана башка калктуу конуштарда калыптанып калган жергиликтүү эрежелер жана тартип боюнча, киргизилген чектөөлөрдү жана тыюуларды бекем сактоо менен өткөрүлөт.

4. Маркумду эске алуу ырым-жырымдарын өткөрүүнүн тартиби

4.1. Кара-Суу айыл аймагында болуп өткөн элдик жыйындын протоколуна ылайык, маркумду эскерүү ырым жырымдарын өткөрүүдө:

1. Маркумду ақыркы сапарга узатууда 1 (бир) баш бодо, 1 (бир) баш койдон ашык мал союлбасын.

2. Айыл тургундарына “Кечки тамак” берилбесин.

3. Дастроңко ашыкча тамак аш коюууга тыюу салынсын.

4. Маркумдун жылдыгына (ашына) 1 (бир) баш бододон ашык мал союлбасын.

5. Жыртыш, чачыла ж.б. ысырап алыш келүүчү ырым-жырымдарга тыюу салынсын.

4.2. Маркумду эскерүү ырым-жырымдары мал союуну эсепке албаганда айылдарда калыптанып калган жергиликтүү эрежелер жана тартип боюнча өткөрүлөт.

5. Үй-бүлөлүк салтанаттарды жана маркумду эскерүү ырым-жырымдарын өткөрүүнү иретке келтирүүчү, көзөмөлдөөчү комиссиялар жана кызмат адамдары

Жобого ылайык үй-бүлөлүк салтанаттарды жана маркумду эскерүү ырым-жырымдарын өткөрүүнү иретке келтирүүчү, көзөмөлдөөчү органдарга жана кызмат адамдарына жергиликтүү комиссия кирет.

Бул комиссия өздөрүнүн ишин документтештириет.

5.1. Жергиликтүү комиссия

5.1.1. Жергиликтүү комиссия айыл өкмөтүндө түзүлөт. Анын курамына айыл өкмөтүнүн, жергиликтүү кеңештин депутаттары, маданият мекемесинин, ардагерлердин, аялдардын жана жаштардын уюмдарынын, аксакалдар сотунун, диний уюмдардын, өкмөттүк эмес уюмдардын, милициянын, жергиликтүү коомдоштуктун өкүлдерүү кирет. Жергиликтүү комиссия айыл өкмөтүнүн башчысынын буйругу менен бекитиленет.

5.1.2. Жергиликтүү комиссиянын мүчөлөрү маркумду эскерүү ырым-жырымы өткөрүлүп жаткан жерге чогуусу менен барып түшүндүрүү иштерин жүргүзөт, өлүк ээсин жобонун талаптары менен тааныштырып, ал тууралуу журналга кол койдурат, жобонун талаптарынын аткарылышына мониторинг жана көзөмөл жүргүзөт, жобонун талаптарын бузуу болгон учурда ал жөнүндө журналга каттоо жүргүзөт (же акт түзөт), ал тууралуу комиссияда маселе карайт, талапты бузган адамдарга карата чара (анын ичинде коомдук уяткаруу чарасын) көрөт.

6. Жобонун талаптарын бузгандык үчүн жоопкерчилик

Айыл аймагында үй-бүлөлүк салтанаттарды жана маркумду эскерүү ырым-жырымдарын өткөрүү боюнча жобонун талабын бузгандык үчүн Кыргыз Республикасынын укук бузуулар жөнүндө кодексинде, жергиликтүү жамаатын уставында жана айылдын ички мыйзамдарында жана эрежелеринде каралган (айылдык жыйындар, жергиликтүү кеңеш тарabyнан кабыл алынган) айып жазаларынын өлчөмдөрү, салынган айыптарды төлөө мөөнөтү жана тартиби каралат.